

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Piaci SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETMÉNYEK.

Állásajánlások és a hirdetés körüli panaszok
valamint a lap szillemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Állásajánlások csak ismert kezektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Ha egyben hátrahoztatva vagy világi postán
küldve:

Egész évre 10 ft —
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50 —
Egy hónapra 1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hatszözpötör egy szeri beiktatásért 5 kr.
Helyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr.
Nyilatkozó 4 hasznos pötörért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Kedd, november 10.

218. szám

Az orosz ijedelem!

(T.) A helyzet nagyon furesán kezd alakulni. Tegnap még nem mertünk hinni a háborúban, de ma azt látjuk, hogy a nagyhatalmak ezzel a kötelőkódéssal annyira belelovagolták magukat a hinárba, hogy kivezető utat most már egyik se lát maga előtt.

A helyzet képe, Oroszország fias-
kója. Ez az állam, ha betolyását most
érvényesíteni nem képes, tökéletesen ki-
seppent a Balkánról. Ő rá nézve nem
esoda tehát, ha dühös, kivált Battenberg
Sándorra, ki az orosz protektoratust az-
zal hálálta meg, hogy egy szép reggel
Anglia befolyása alá adta magát. És
most már semmi kétség benne, hogy a
bolgár államcsíny Anglia jóváhagyásával
Oroszország tudtán kívül, tehát kijátszá-
sával történt.

A Balkán félszigeten az orosz befo-
lyás már csak Bugáriára szorított, az-
ra ébredni tehát, hogy Bulgária is hit-
len lett, nagyon megmagyarázza a császár
dühét Sándor fejedelem ellen, ki az an-
gol királyné vejének testvére lévén az
angolok által nemcsak megnyeretett, de
nagyon hiszik, hogy az angol királyné
maga akarta úgy, hogy a Battenberg
család tekintélyét Bulgária megnyob-
bításával emelje. Gladstone alatt aligha
sikerült volna a hiúság e vására, de
Salisbury a királyné kedves híve lévén,
felhasználta magát általa.

Na de elég az hozzá, hogy az orosz
befolyás a Balkánban egy hájszálon függ,
s ha ez a hájszál elszakad Montenegró
is a mi protektorságunk alá kerül. A
dologban pedig a legveszélyesebb az,
hogy Oroszországnak ezen helyzete sok-
kal hizelgőbb monarchiánkra, mint az
osorz barátság, s el lehetünk készülvé a
meglepetésre, hogy mi is az angol né-
zetekhez fogunk csatlakozni, s ezzel a
sakkhúzással az orosz befolyás a Bal-
kánra nézve meghalt.

Ha pedig igaz az, hogy Francia-
ország is az angol nézetet támogatja, s
hogy az orosz befolyás kiszorításába Né-
metország is belegyez, akkor az orosz

tökéletesen izolálva van, s hogy tekinté-
lyének fegyverrel szerezzen érvényt, még
csak gondolnia sem lehet.

Es ez nagyszerű lenne! Kardesa-
pás nélkül szoritani ki az orosz s így
oldani meg a keleti kérdést. A dolgok
alakulását ezenképen látva, a bulgár uni-
óba igen szivesen beleegyeznének, Szerbia
óháját igen szivesen telegyeznék, és igen
szivesen küldenék az oroszot Ázsiába,
hogy az angol politikáért ott álljon bosz-
szut.

Megemlítjük még futólag az albán
kérvényt, mely Monarchiánk fennhatósá-
gáért esedezik. Nekünk mindig ideálunk
volt a szaloniki kikötő, s így ezen ál-
munkat is teljesítve látnók Ausztria-Ma-
gyarország fennhatósága az egész Bal-
kánon! Az orosz kiszorítva, a birodalom
sulypontja Budapestre helyezve! . . .
Annyira kábító kép, hogy lelkünket ké-
jes érzelmek közt riugatja.

A kiegyezési tárgyalások. A kie-
gyezési tárgyalásokról a „Budapester Cor-
respondenz“ a következőket jelenti; A kie-
gyezési tárgyalások a magyar és
az osztrák kormány között végre
az utóbbi napokban egy lépéssel előbbre
haladtak. Bécsben gr. Taaffe, Dunajewsky
Tisza és gr. Szapari miniszterek között a
legutóbbi napokban több órai konferenciák
tartottak, a melyek a helyzet tisztázásához
lényegesen hozzájárultak, a mennyiben az
osztrák kormány által — a mindenesetre
nagyon fontos vámkérdés kivételével —
megadattak a feleletek és ellenvetések a ma-
gyar kormány részéről már hónapokkal aze-
lőtt a vám- és kereskedelmi szövetség meg-
újításra vonatkozólag tett ajánlatokra és
követelményekre. Így azután most már a
két kormány fellegása és véleményei között
fennálló ellentétes pontok száma és terjedel-
me áttekinthetővé vált. Ugy halljuk, hogy
eddig nagyobb nehézségek nem merültek fel,
csupán a követendő vámpolitikai tekintetében
nem remélhető egyhamar a meggyezés. Baró
Pino osztr. kereskedelmi miniszter tegnap
ugyan Bécsben hosszabb ideig értekezett Ti-
sza Kálmán miniszterrelökkel és gr. Széché-
nyi kereskedelmi miniszter is legelőzleb-
belleg Bécsbe a tárgyalásokra. de úgy lát-
szik az osztrák kormány nem hajlandó nov.
középe előtt a vámtarifák kérdésben érdemle-
ges tárgyalásba bocsátkozni, és minthogy ez
ügyben nem csak általános elvekről, hanem

nevezetesen nagyszámu tarifafételek megha-
tározásáról van szó, ma még megközelíthető-
leg sem jelölhető ki e tárgyalások befejezte.
— Leghamarabb befejezésre fognak juthatni
a bankügyre vonatkozó tárgyalások, a meny-
nyiben azok a két kormány közti megegye-
zésre vonatkoznak, úgy hogy az osztrák ma-
gyar bank rövid idő múltán ama feltételek
tudomására juthat, a melyek mellett kész a
két pénzügyminiszter a törvényhozás előtt a
bankszabadelvű meghosszabbítását to-
vábbi tíz esztendőre javaslatba hozni. A
bankjegyek szövegének megváltoztatása szó-
ba sem jő. Különböző is a bankügy a kiegye-
zéssel csak közvetve függ össze.

A magyar tőkének külföldi biztosító társulatok általi kivitele külföldre

A magyar képviselőház ülésének meg-
nyitása után szabadelvű és ellenzéki képi-
selők egyesült kezdeményezése folytán, mint
a „Correspondence de Pest“ írja, szóba fog
hozattani az a kérdés: mi eszközök által vol-
na a külföldi biztosító társu-
latok mind nagyobb nérvet öltő invázió-
ja oly módon megakadályozható, hogy elő-
szőr Ausztriában és más államokban a biz-
tosító társulatokat illetőleg legalább a pari-
tásos álláspontra érvényesíthetők kölesönösen
s másodsor törvényes garanciák szerzes-
senek az iránt, hogy biztosítási intézmény,
mely a takarékoskossá fejlesztése és tökegyű-
tés szempontjából az országra nézve oly nagy
nemzetgazdasági jelentőséggel bír, ne disz-
kreativáltassék oly külföldi vállalatok által,
mely a biztoság szűkebb garanciáját nem
nyújtják vagy épen károsítják a biztosítási
intézmények az országra oly fontos nemzet-
gazdasági érdekeit.

A kormány ez idő szerint már szinte
foglalkozik ez ügy, valamint ama nem ke-
vesébb fontos másik kérdés tanulmányozásá-
val, hogy mily törvényhozási intézkedések
segélyével lehetne véget vetni a külföldi
sorsjáték által üzött szédelegésnek.
Itt meg kell jegyeznünk mindjárt, hogy
az esetleges törvényes intézkedéseken kívül,
melyek létesítése minden esetre hosszabb
időt igényel a sajtó és társadalmi tevé-
kenység van hivatva, ezen az ország
gazdasági érdekeit egyenesen megkárosító
külföldi vállalatok ellen harcolni, vagy le-
alább azokat nem támogatni.

Ami a külföldi biztosító társulatokat
illeti, Ausztriában sokkal következetesebben
járnak el. Tudvalevő, hogy az osztrák jelzálog
intézetek és takarékpénztárak a jelzálog köl-
csön megzavarását mindig a jelzálog szol-
gáló tárgynak osztrák intézetnél való bizto-

sításától tesszik függővé. S nemcsak a gráci
takarékpénztár, hanem más osztrák jelzálog
bankok és pénzügyintézetek is annyira mentek
az ország közga dasági érdekeinek megvédel-
mezésében, hogy még ma gy a r t á r s u l a t o k k ö t v é n y é t s e m f o g a d j á k e l .
Ami ezt a pontot illeti megegyezni csak le-
het Ausztriával, Ha azonban itt nem a tel-
jes paritás és kölcsönösség elve alkalmaztat-
atik, úgy Magyarországnak szintén a véde-
lem, illetőleg a megtorlás eszközeihez kell
nyulnia.

A megbízhatlan külföldi biztosító
társulatok s más gazdasági kórányagok elle-
ni sikeres védekezés céljából végre is az
érdekösség alapján könnyen volna megegye-
zés létesíthető Ausztria és Magyarország
köztt; hiszen a gyakorlatban az már is
van az. Például tény, hogy az osztrák ma-
gyar monarchiában vannak oly elsőrangú
biztosító társulatok is, melyeknél a dualizmus
elvé ép úgy érvényesül, mint az osztrák-ma-
gyar banknál.

Föltétlenül szükséges volna már ma
hogy az összes magyar pénzügyintézetek és ta-
karékpénztárak, melyek jelzálog kölcsönöket
adnak, a kölcsönvevőtől, egy belöldi társulat-
nál való biztosítás kimutatását követeljék.
Ezt a követelést egyébként már a biztosítá-
s t e r m e s z e t e s v a l ó d i c z é l j a i s i n -
dokolja. Az összes biztosító társulatok alkalmat
adnának szervezettek által a takaré-
k o s k o d á s é s t ö k e g y ű t é s l e g k ű l ö n -
bözőbb módjaira. Nemzetgazdasági szempont-
ból minden biztosító társulat nem egyéb
mint takarékoskodók egyesülete,
mely a gyűjtött tőkék kiadását az illeto
biztosítási szerződés által megállapított kü-
lönöző esélyektől teszi függővé. A biztosítási
szervezet a legkellémebben egyesíti a tár-
sulás elvét a rendszeres és kötelező takaré-
koskodással. A biztosító társulatok azért,
az általános érdekek és gazdasági
nemzet gazdasági viszonyok
szempontjából a takarékpénztárak
n a k t e k i n t e n d ű k . E minőségükben üzleti te-
vékenységük közvetlen célján kívül hi-
vatvák még az általuk beföldön gyűjtött
tökeket kamatozó elhelyezésük alkalmá-
mával a beföld jogos hitelszük
s e g l e t e i n k k i e l é g i t é s e r e f o r -
d i t a n i . Itt első sorban a belöldi jelzálog
hitel jön tekintetbe. Egyrészt az állam s
másrészt még fokozottabb mértékben a társa-
dalm köteles amennyire lehet megkádá-
lyozni, hogy a biztosítási intézmény, mely
csak más formája a takarékoskodásnak az
o r s z á g k á r á r a v a l ó d i c z é l j a i t ű l e l t é r -
hessék.

Különösen megbocsáthatlan pénzügyi

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

A két Keresztszeghy gróf.

Eredeti elbeszélés.
Vértési Arnoldtól.

Késő este volt már, ugy tizenegy óra
felé járhatott az idő, mikor Keresztszeghy
László gróf Zámoryéktól hazafelé indult.
Lassan Léptette lovát s vissza-viszané-
zett, mintha nem bírna még megválni. Sze-
mei oda tapadtak a barátságos ház kivilági
tött ablakára, melyek még kikandikáltak a
közül. Egy nyájasan mosolygó fiatal leány
arcot keresett ott. Vagy tán nem is tudta
hogy mit keres

Az a mosolygó fiatal arc ott lebegett
képzeletében. Majd egyik, majd másik ablak-
nál vétele látni, majd fehér ruhájának lebbe-
nét képzelte a tornácra, a mint a hold
fényvilága oda esik,
De nem lehet semmit megkülönböz-
tetni a távolban. Lassanként a fák is elta-
karják a házat, nem csillan már át a lom-
bok közt egy kivilágított ablak sem. Csak a
hold sugarai rezegnek csalogatóan s úzik a
képzelet játékát a visszavisszanézó lovas-
sál.

A falu homályba veszett már, a kutyák
ugatása is mindegyre távolabb hallatszik.
Egy kis akác-erdő mellett lovagol el Ke-
resztszeghy László. Mehetne baha közelebbi
uton is; de a mint azt az akác-erdőt meg-
kerüli, még egyszer a Zámoryék kertjének
közélebe jut, oly közel, hogy egyszer eső-
des este az Idácska vidáman csicsérgő dalát
is hallotta.

Az ta mindig arra jár haza. Várja
most is, nem hallja-e azt a vidám csengő
hangot, mely oly üde és erős, oly ép és
mesterkéletlen, mint maga a fiatal leány.

Nem, nem hall semmit, csak a ticsók
egyhangu czirpelését a lombok lassu suso-
gását, mely csöndes álmodozásba ringatja
lelkét. Füleiben cseng még most is a fiatal
leány nyájas, vidám hangja; érzí mosolyá-
nak varázsát, a mint majd pajkosan, gyer-
mekdeden kaczag, majd meg szeliden, okosan
figyel a nála sokkal öregebb férfi beszédre.

— Volnék csak fiatalabb! — sóhajt föl
Keresztszeghy László gróf.

De negyvennégy év nagy idő. Olyan
korban nem kezdheti már, az eltűnt évek
nem térnek vissza, le kell számolni a mult-
tal és a fővő el.

Ezt sugja neki az a keserű életbölcsé-
ség, mely szétéptett illúsiókkal hinti be az
emberek útját; de szive, az a zelegen do-
bogó szív tiltakozik ellene. Neki még joga
van az életörömeihez. Oly keveset iszerte
még, hogy megilleti a kárpótás az ifjúság
sováron, — komoly magányban eltöltött
éveit.

Maga sem tudja, mi volt az, a mi ed-
dig úgy lelkére nehezedett. Az a boldogta-
lan szerelem, melyről azt hitte, hogy örök
s hogy a siring fogja viselni gyászát, csak
mint valami álom tűnik ma már fel emlé-
kezetében.

Hát a miatt nem házasodott meg? Iga-
zán úgy rémlik ma neki, mintha talán nem
is e miatt mulasztotta ezt el, csak megszo-
kásból, lustaságból.

Istenem uram! hisz az a történet oly
közönséges. Szeretett egy leányt, a ki őt

nem szerette. Nos, hisz ez minden második,
harmadik emberen megcsik, de micsoda bo-
londság azért mindjárt örökös temetéséget
fogadni!

Régen történt már az, nagyon régen, de
emlékezete megújult most. Az ifjúság édes
vágását, buját, örömét érzí visszatérni. Any-
nyi sok, sok év után most újra érzí egy
szép leányszem nyájas pillantásának varázsá-
s talán még jobban érzi, mint hajdan.

Előtte lebeg a fiatal leány kedves ké-
pe, mosolygó arca, sugár termete. A hold
fényvilága oda bűvöli. Tündéri káprázatot
hintenek az ezüstös sugarak. A meleg nyári
éjben még mámorosabb lesz Keresztszeghy
László gróf feje, Ajkai egy édes nevet
suttognak;

— Ida! Ida!
— Itt vagyok! — kaczag egy bűbá-
jos, üde hang.

S az erdősékből nevetve szöki ki a
fiatal leány.

A gróf megrezzen s esodálatosan meg-
lepetve rántja meg lovának kantárszárát.

Valóban tündéri varázslatnak látszik
ott a szép fiatal lány a holdvilágnál. A gróf
gyönyörtől reszket, nem bír szólani, csak né-
ma, esdő tekintettel bámulja, mintha félne,
hogy az első kimondott szóra tova száll a
bűbajos tünemény.

— No ne ijedjen meg, — nevet a fiatal
leány. — Apa is itt van velem.

S csakugyan azalatt előbaktak az
erdőből Zámory Balázs is, nagyokat lihegve
s erősen törülgetve verjétkes homlokát.

— Ménkü adtát! ez a lány ugyan meg-
izzasztott; Hát izé . . . biz ez úgy történt,

— fordul a grófhöz Balázs, — hogy ez a
frúska azt mondja: „Gyerünk édes apám, ki-
vánjunk még egyszer jo éjt László grófnak
. . .“ — „Mar hogy érnék utól?“ — mon-
dom én . . . — „Nagyon könnyen“, — mon-
ja ő, — „csak az erőt szeljük át egyenest;
ő fogadni mer, hogy a milyen lassan bandu-
kol László gr. hát mi még előbb ide érünk.“
— A mint, hogy úgy is lett, pajtás, már akár
haragszol, akár sem.

A fiatal leány közelebb lépett s bűbá-
jos szép szemével hamiskás pillantást vetett
a grófra.

— Haragszik?
Keresztszeghy László grófnak nagy ked-
ve lett volna leugorni lováról s összeviszo-
löelni a kedves pajkos leánykát. Szíve túlaradt
a boldogságtól.

De nem terjedt tovább vakmerősége,
csak odáig, hogy kezét esökölt a szép leány-
nyak, ki mélyen elpirult s gyöngéd udvari-
ság e jelére, László gr. most először esökölt
kezet neki, a kivel eddig csak mint gyermek-
kel beszélgetett.

Mindketten mintegy magukról megfe-
ledkezten álltak ott egy darabig, kezet
kézbe szoritva. Az öreg Zámory Balázs
mosolygva nézte, — de nem háborgatta
öket.

Régóta gondolta már ő azt, a mit most
lát. Igaz hogy a lány még gyermek, alig
tizenhat éves; hanem Ida édes anyját is
ilyen idős korában vette el Balázs ur.
A leány mennél előbb férhez mehet, az-
nál jobb. Hát még ha ilyen nagy urhoz
mehet!

(Folyt. köv.)

Szükséges továbbá, hogy a jószágai az erdőségekre hajtó gazdák Tüdő Jónás adó s. amvevőnél hajtó czédulát váltanak.

Egy füzes gyarmati születésű volt. A „B. Hirlap” ban olvassuk, hogy a kolumbi csagatáj kolostorában a török külsőséggel egykor Budapesten járt Szulejman főnöksége alatt van egy magyar szofta a F ü z e s G y a r m a t r ó l való Jónás, ki mint mesterlegény ment Konstantinápolyba, de az ollóval tüvel nem boldogult, beállt szoftának, s már már kitanult a szoftaság hat esztendejét, megtanulva török, arab, csagatáj nyelveket, a Koránt más szent könyveket. Most Omer effendi neve s fanatikus mozim lett belőle.

A ki legkönnyebb és legbiztosabb módon szerencsét próbálni akar, azt utaljuk nekünk mai számában foglalt Barletta városi jegy kölcsöne hirdetémyére.

Növilág.

A nők erszényét a jövő télen a muff helyesen karmantyú) béése fogja helyettesíteni. A selyembélés s a gombokkal ide tüntet prém között ugyanis a szücsök lágybőr egyszerű erszényt készítenek melyet kiadni sem kell: így a tolvajok nehezebben lehetnek hozzá, mint most a hátul fekvő békhez.

Házaselek elválására új okot találunk ki San-Franciskóban. Egy tengerésznek neje férje hosszabb ideig tartó távolléte miatt homöopata orvosi oklevelet szerzett, melyre alapulva volt s visszatérte után gyakorta szidta nejét „kuruzs”-nak míg az őt régi módi mészárosnak nevezte. Most mindketten egyszerre nyújtották be a keresetet elválásra. okul hozván a „nézetek kiegyengethetlen eltérését az orvosi iskolákat költö.”

Idegen nők megtekintését a török udvaron a rendőri botlításokkal büntetik. Az asanti negereknél azt, ki a királyi palotájba nejt megnézi, még ha nem is tudomással arról, hogy az a királyi neje, a legbüntetendőbb. Ellenkezőleg a Sandwich-területen e tekintetben még nagyobb a szabadság, mint nálunk is, s bárhol jelenjék egy feltűnő szépség, — idegen férfiak körülfogják s feltűnés nélkül kísérik.

A ánczólo hölgyek számára egy pután amerikai fülekkel ellátott tánczövet állt ki, melynek segítségével az „illem megővése végett” nem a derekon kel ezennel a nőket a tánczosnak megfogni, hanem az ön.

A nő közelebb rokonságban van a hajomhoz mint a férfi. E tételt vitatja meg komolyan Albrecht brüsszeli tekiütés antropológ. Állítása bizonyítására érvel ahozza, hogy női nemnél a dolichocephalia hosszú koponyaalak) gyakoribb, mint a férfiaknál, a benső metsző fogak szélesebbek, az alsó keresztcsontok nem nőnek össze s az egész test alacsonyabb; mindebből azt következteti, hogy a nő szervezete nem fejlődött ki oly magas fokra, mint a férfiaké.

CSARNOK.

A tánczdüh.

Alkalmi tárcza a farsang közeledtével —

Carneval hercege nem sokára megint elűti sátorfáját s öszetborozza táborát. Amánunk épen ugy, mint széles e világban. A farsang visszahelyezkedik régi jogaiba; nagyobb városokban minden utcaszögleten a farsangfalragaszok hivatgatnak ilyenkor a mulatságok ezer neibeib; a szabók mindkét nemű, divatárúsnok nagy gyorsasággal szorlószkodnak azon, hogy minél több, minél drág, minél drágább és minél, kevésbé tarthat, lengő, könnyű, habos bál ruhákban muszáj fel leleményüket, s nem egy kis szobákban virraszt egy-egy barna kis leány gyorsan öltögetvén, hogy aztán szűkebb körben a maga módja szerint tündökljön. Hol pedig két leány van együtt, ott bizonyára nem foly egyébről a csicsergő szócséséd, — mint a farsang és táncz gyönyörűségeiről.

Szóval: a tánczdüh ismét megkezdte alkodását. Szerencse, hogy már a mai időben meg van törve ez átkos betegség hatalma; hogy a farsang álmultával minden a régi kerékvágásba tér vissza s a borzasztó szenvedés nem hagy maga után egyéb áldozatot, mint foszlányokká tépett uszályokat gyantaposított cipő sarkakat, s legfőkébb egy leányt tört szívet, melyeket azonban oly erősen felkapott sídmi ikerfingasszal csakhamar lehet reperálni, — no meg itt hogy emlékeztél elborzasztó következményül egy nevelő eljegyzési hírt, rüfös szabó számlákat nem kevés savanyúságot papák férjek és gyámok időránczolta arculatján.

Milyen másképp ment a dolog azelőtt, századokra visszapiantunk! A t á n c z d ü h akkortájtban valóságos Istenátok volt, egyike a legrettenetesebb betegségeknek.

A mennyire az ember emlékezet visszanyúl az eltűnt századok mélyére, a legrib

híreket a járványról a 12 ik századból találunk. Malmesburg Vilmos, (ki 1140 táján élt), hagyta hátra az utókornak a rettenetes eseményt, hogy 1021 Karácsonján a kolbicsi kolostor udvarán 16 ittas pört és 3 pörnököt fogott el a tánczdüh. Ezek a szerencsétlenek aztán tombolva, dühödten és eszevesztetten ugráltak ide és oda, ki a mezőkre, majd ismét a kápolna előtti téren, hol zajongásokkal Ropertus barát miséjét megzavarták. Az ájtatósságában megzavart barát — mikor jó akarattal figyelmeztetési falrahányt borsóként pattantak le a kalimpálók dühéről — szent buzgalmában ily szavakra fakadt:

— Nős, hát tánczoljatok kerek egy esztendeig!

Az átkos megfogant, s a tánczdüh beteljesedett; egy tarthatatlan és megfoghatlan benső erő folyton ösztökölte az eszevesztett ugrálásra, a külni őrsek — megkönyörülve szenvedéseiken — őket az átkos alól feloldá. De időközben a testi gyötörődés többeket közülök a halálba vitt, s a kik életben maradtak, bének lettek egész életükben, gürösös rángatózással tagjaikban.

A miről régi krónikák még hirt adnak, azok között nem utolsó az sem, hogy — az Erfurti krónika elbeszélése szerint — Erfurtban 1237-ben egyszerre több, mint száz fiu és leánygyerek gyülekezett össze az utcákon, elkezdtek tánczolni s tánczolva mentek egész Arnstádtig, melynek falai előtt halálártdatn összerogytak s mély álomba merültek. Legtöbbje szintén nyomorékja lett egész életére ennek a tánczos kirándulásnak.

A Lympurgi krónika 1347-ből a következőket jegyzi föl: A Rajna és a Mosel mentél egyszerre az emberek elkezdtek örülni tánczolni, párosával összeálltak, s egy állóhelyükben fél napig tánczoltak. Aztán összerogytak. Beföldvén sokaságukkal a földet s bárki testükre léphetett, mert érzéketlenül neverték ott. Aztán elhatározták hogy ismét egészségesek akarnak lenni, szaladgáltak egyik várostól a másikig s pénzt kunyuráltak össze az emberektől, a hol csak lehetett. Aztán kiviláglott hogy boszorkányság volt az egész s csak a pénz végett történt.

Ezen a kevésbé épületes histórián tuleslássuk, mit mesél az u. n. Magnum Chronicon a tánczdüh egyik smét föl lépéséről 1347-ben ugymond a kronikás német földről egy csodálatos szokás került Aachenbe s onnan Hennegaun át — Franciaországba. Az emberek nők ugymint a férfiak — az ördög által ingerelve, mindenütt tánczra kerekedtek a hol csak megjelentek uctákon, házakban, templomokban, hatalmasan ugráva és módfelett ordítva s a mellet épen nem szégyenlették magukat Ha a táncznak vége volt, melfajásról panaszokdottak s kendőkkel kellett őket megdörgölni, mert különben — mint azt egyre kiáltozták — megkellett volna halniok! Lütlichben aztán áldó mondókák kigyógyíták őket rettenetes betegséükből.

1418-ban Stassburgba lépett föl e járvány, s a Chronicon M. Argent ez egy versikével örökíti meg, mely magyarul — hevenyészett fordításban — így hangzik:

Strassburg városában sok, nagyon sok százak Nő és férfi vegyest szörnyen tánczolának; Künn a nyílt piacon, utakon utcákon, Nem tártak, nem ettek — nappal s éjszakákon, Mikor a baj elszűnt, s minden régi leve: „A szt. Vitus-táncza” lett a csapás neve.

A legujabb és legutolsó híradás — tánczdüh fölléptéről 1615-ből való. Ez évben egy baseli szolgálóant hatalmas tánczdüh lepett meg, elannyira hogy hónapon át folytonosan tánczolt elkopatván, véresre se bezvén talpbőrét. Keveset aludott és evett, s addig tánczolt, míg erej végkép elhagyta. Akkor kórházba vitték s ott gyógyították. Érdekes a megjegyzés, melyet az illető baseli krónikás ez esethez füz, s mely élénk bizonyítéka annak, mily lelkiismeretesen figyelemben részesítették a hatóságok a tánczdüh áldozatait. A krónikás szerint a baseli előjáróságaz emilit szolgáló mellé két erős embert rendelt, kik vörös ruhát és fehértollas kalapot viseltek megkülönböztetésül és kiknek feladata abban állott, hogy a tánczbetegével fölvaltva tánczolniok kellett, — s ez egy oly intézkedés, melynek életbeléptetését a mostani előékeny bárendezőknék mi is melegen ajánlhatjuk.

Mint a fönnebb adott strassburgi versikéből kitetszik, a tánczdühnek a „Szt-Vitus-táncz” elnevezést adták, bár annak leírása semmiben sem egyezik a mainapság e néven ismeretes ideigbaj jelenségeivel. Theophrastus Paczelsus, iratai egyikében, a tánczdühről is megemlékezik s annak indító okán! — ha nem a megfeszített képzelgésből származnék — a „nevető ideg”, tulságos ingerlékenységét mondja. Ez a „nevető ideg”, melylyel Baraczelus szerint minden embernek bírnia kell. Oly fontos szerv, hogy ha gürösös kaczajt okoz, ez kellő segély biányában nem ritkán halállal jár. Es bár a „jeles iró” ez állításait a fejlett tudomány már régen megczáfolta, tán nem lesz érdékelen főemliteni azt, — mit ő a tánczdüh eredetéről elmesél.

„E táncz föltalálója — mondja Th. P. egy helyen — egy Trofeca nevű nő volt egy makacs, szeszélyes, szörnyű teremtés, ki mindenkit vérig tudott és akart szekirozni s első sorban férjét. Különböző nagy tisztelője és gyakorlója volt a táncz művészetének, hasonlóan a többi nőkhöz, kik e különös, esztelen mulatozásban oly annyira kedv-

ket lelik (Már bocsánat, — Theophrastus ur mondja!) —

Férje azonban ki nem állhatta a tánczot s neje — hogy ennek daczára tánczolhasson — előadta, hogy őt, nem is sejtí miért, egy ellenállhatlan ösztön folyton ingerli a tánczra; tánczolt is tolyton otthon, vagy bárhova ment s ugy ugralt mindenütt, mint a szarka Látjátok. — mondá ilyenkor — mily betegség ez!” — Fáradtra tánczolta magát s elaludt. A háztartást pedig — hü szolgálója segítségével — vezethette a férje, ha akarta.

S mivel ez a szenvedélyes tánczosnőnek oly jól sikerült, más nők is kezdték őt eszement ugrálásaiban utánozni, s így keletkeztek aztán, — egymás oktatása közben — az utcaiz, teljesses nyilvános tánczolások.

Eddig a jeles iró . . .

Aztán mondja az ember, hogy régen, abban a sötét középkorban nem akadtak okos emberek . . .

Csakhogy mi meg okosabbak vagyunk ám. Manapság olyan Trofeca-féle férjek nem igen existálnak (?) Sőt a mi férjek még örülnek — ki a hogy tud — nejeik báli trofeu mainak!

A mit pedig egy sötét éjjel tárka-barka világból itt összeböngészünk: hadd váljék be egy kis farsangi tréfának, — mert mindezek legtöbbje, s ez az irke-firka is igaz ha nevetető is!

Legujabb.

„A Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

Budapest nov. 10. A király a trónörökösöz intézett legfelsőbbkéziratában kiemelve a budapesti kiállítás nagy fontosságát, elismerését és meleg köszönetét nyilváníja a trónörökösnek a kiállítás érdekében tett fáradozásaiért. Széchenyi Pál miniszter az első osztályu vaskorona rendet kapta.

Szofia nov. 10. Tegnap Rakita mellett 50 szerb katona a bolgár területre átlépett a bolgárok állása ellen, melyet 12 ember tartott megszállva, s heves de eredménytelen puskatüzeltést kezdett. A bolgárok néhány lövéssel viszonzották, egy szerbet megöltek. A küsendili kerületben is lövöldöztek a szerbek az örök felett szemlét tartó bolgár hadoszály parancsnokra de senkisémm sebesült meg. Két nap óta számos határállomáson a szerb határőrök a bolgár területen állanak.

VASUT.

Debreczenből indul:		Debreczenbe érkezik:	
B. pest — N. - Váradi felé	d. e. 9 ó. 15 p.	Budapestről	éj. regg. 4 ó. 26 p.
" "	d. e. 11 ó. 57 p.	" "	d. u. 3 ó. 48 p.
" "	este 9 ó. 39 p.	" "	este 6 ó. 47 p.
Szatmár felé	d. e. 4 ó. 56 p.	Szatmárról	d. e. 8 ó. 46 p.
Kassa felé	d. u. 7 ó. 5 p.	" "	este 9 ó. 14 p.
" "	d. e. 9 ó. 25 p.	Kassáról	d. e. 8 ó. 15 p.
" "	d. u. 7 ó. 31 p.	" "	este 6 ó. 50 p.
Nánás felé:	m. á. v. " d. u. 4 ó. 30 p.	Nánásról	Debr. vásártér d. e. 8 ó. 46 p.
" "	" d. u. 4 ó. 42 p.	" "	m. á. v. indh. d. e. 8 ó. 55 p.

7205.
1885.

Bérlet hirdetés.

A város tulajdonához tartozó:

1. Elyseum és magas csapszék.
2. A nyulas csapszék a folyó évi november 13-án pénteken d. e. 10 órakor a városház nagytermében tartandó nyilvános árverésen külön-külön bérbe adatnak, az árverési feltételek a városi számvevői hivatalban megtekinthetők

Debreczenben 1885 November 6-án

A városi tanács.

Arverési hirdeteményi kivonat.

A nánási kir. járás-írószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Cs. Fehérl Mihály végrehajtást szenvedő elleni 202 firt 96 1/2 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében (a nánási kir. járásbírószág) területén lévő és Dorogon fekvő a dorogi 342 sz. tjkönyvben a + 1 rsz. a. alatti ingatlanra az árverést 600 firtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885 évi nov. hó 26-ik napján délelőtt 9 órakor Dorog város házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, — vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nánáson 1885 évi sept. hó 25-ik napján.

A nánási kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

Sebestyén
aljárásbíró

4099. tksz.
1885.

Árverési hirdeteményi kivonat.

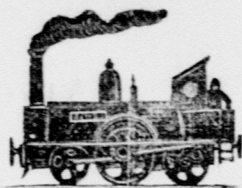
A h.-bösszörményi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a királyi kincstár végrehajthatónak Kovács Jánosné végrehajtást szenvedő elleni 51 firt 63 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék és (a böszörményi kir. járásbírószág) területén lévő s a böszörményi 420 számú tkvbeli ingatlanokra az árverést 1154 firtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885 évi december hó 28-ik napján délelőtti 9 órakor alantirt bíróság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Bösszörmény 1885. évi szeptember hó 27-ik napján.

A böszörményi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

Szopó
aljárásbíró.

67530. sz.
1885.

Pályázati hirdetmény.

Az 1886 évre szükséges épület, vágott és műhelyi fákat biztosítani ohajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok f. évi november hó 28-ig betérjeshetnek, a bánatpénz pedig november hó 27-ig teendő le.

A részletes pályázati feltételek, nemkülönben a szükséges mennyiségekről és méretekről szerkesztett jegyzékek, ugyancsak a szállítási feltételek anyag és leltár kezelési szakosztályunknál továbbá a budapesti, losonczi, miskolczi, szabadkai, kolozsvári, arádi és zágrábi üzletvezetéseinknél megtekinthetők vagy ugyanott megszerezhetők.

Kelt Budapesten 1885 évi október hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

Barletta város sorsjegy kölesöne.

1870-iki kir. leirat által enged. és biztosítva egy új kikötő építésére.

Biztosíték: — Ezen kölesön elsőrendű biztosítékot nyújt, mint: 1. Barletta város 20 milliónyi vagyonát; 2. Egy kötelezvény minden rendes és rendkívüli bevételre; 3. Egy letét 350,000 hír évi jövedelemmel a kölesön törlesztéseig.

Minden kötvény 100 francot visszafizetendő és p. 35 franc mint legkisebb nyeresemény és 65 franc a befizetett összegért. E szerint egy 35 francos nyeresemény biztosítatik, mely azonban 2 milliónyit érhet el.

Barletta város kötvényei legtöbb kilitást nyújtanak a sorsjegyek között, nyeresére, mert mindegyiké, még ha már egyszer vagy többször nyert is, tovább játszik, még pedig a kölesön törlesztéseig. Minden kötvény így 300 sorsbuzást érhet és 5 milliónyi összeget nyerhet.

Évente négy húzás

Február 20. — Május 20. — Augusztus 20. — November 20.

140 ezer nyereseménnyel

harmincz millió

összértékben, melyek között különféle 2 millió, 1 millió, 500,000, 250,000, 100,000, 50,000, 20,000 stb. vannak.

A nyeresemények a húzás utáni napon készpénzben kifizetnek.

Ára: A végleges tulajdonosra szóló, 160 húzáson résztvevő eredeti kötvény. Barletta város előjáróságától aláírva német, francia és olasz nyelven teljeltárgosítva sokkal ellátva, 65 franc = 32 forint 50 krajczár o. é. készpénzfizetése mellett adatnak ki. 90 franc = 45 forint o. é. törlesztésre is kaphatók, ha egy 10 franc = 5 forint o. é. felpénzzel megkezdik és a hátralévő 80 franc 16 havi részletben á 5 franc = 2 forint 50 krajczár o. é. törlesztik, mely azonban 1886 január 1-től minden hó elején pontosan befizetendő. Ezen utóbbi kötvények tulajdonosai azonban ép úgy vesznek részt minden húzáson, mintha az egészet egyszerre befizették; sőt tetszés szerint lehet egy vagy több törlesztést előre is beklüdeni.

Minden vevő egy antwerpeni sorsjegyet kap jutalmul (húzás november 25.)

egy 100,000 francos

és 6000 más 50,000, 20,000 stb. francos nyereseménnyel.

Nincsen sem Olaszországban sem másutt Európában oly sorsjegy-kölesön, mely Barletta városával összehasonlítható volna; mert ez az egyedüli, mely oly elmulhatlan nyeresemény kilitásra jogosít s még a legjobb is, a kötvény tulajdonosoknak nyújtott biztosíték folytán.

Az aláírások november 19-ig a Croce freres de Mario in Genua (Olaszország) 32 St. Georgsplatz-bankháznál nyitva állnak.

Válaszra 50 cent m. élékendő. Levelek 48 óra alatt érkeznek meg. — Hitel megnyitás és sconto. — A húzás jegyzék ingyen küldetik.

Am 1. und 15. eines jeden Monats beginnt ein neues Abonnement auf das oppositionelle

„Budapester Tagblatt“

dessen Pränumeration hiemit der deutschlesenden Bevölkerung empfohlen wird. Wie bisher wird das „Budapester Tagblatt“, unabhängig nach jeder Richtung bleiben, frisch und interessant sein und den Lesern stets die besten Arbeiten und neuesten Nachrichten vorlegen. Ein Hinweis auf unser Blatt und unsere hervorragenden Mitarbeiter genügt.

Im politischen Theile brachten wir Artikel von:

Graf Albert Apponyi, Stefan von Bittó, Graf Aurel Dessewffy, Klemens Ernusz, Franz Fenyvessy, Béla Grünwald, Emrich Hódossy, Ferdinand Horanszky, Ludwig Horváth, Paul Királyi, Albert Kovács, Paul von Somssich, Ladislav Tomcsányi, Emrich Veszter, Adolf Zay, Graf Robert Zselinszky.

Im Feuilleton veröffentlichten wir Arbeiten von:

Kornel Abrányi jr., Emil Abrányi, Madame Adam (Juliette Lamber) in Paris, Helene von Beniczky-Bajza, Graf Nikolaus Berblen, Francis Broemel in London, Jules Claretie in Paris, Gregor Csiky, Graf Karl Corinini in Görz, Baron Carlos von Gager in Dresden, General Richard Gelich, B. Nikolaus Horváth, Hieronymus Lorm in Dresden, Wilh. Karezag, Koloman von Mikszáth, Berthold Moldauer in Wien, Emil Peschka in Frankfurt a. M., Elise Polko in Deutz a. R., Gräfin Anna Pongrácz in Wien, P. K. Rosegger in Graz, Leopold von Sacher-Masoch in Leipzig, Thomas von Szana, Dr. Ludwig Tolnai, Béla von Tóth, Emil Mario Bacano in Szt-Pölten, Hermann Vámbéry, Johann Vajda, Johannes Ziegler in Wien.

Unsere Romanbeilage wird wie bisher, so auch in Zukunft die besten Hervorbringungen der Weltliteratur publiziren.

Gegenwertig publiziren wir eine humoristische Erzählung von

Moritz Jókai: „Ein Putsch in Rumänien“

Im Laufe des Monats November folgt eine Novelle von

Karl Erdmann Edler: „Baldine“.

Im Laufe des Monats Dezember publiziren wir nach diesen Meisterwerken der Literatur einen kleinen Roman von

Koloman Mikszáth: „Das Gras von Lohina“.

Die Abonnementspreise betragen

Für einen Monat	fl. 1.20
für drei Monate	fl. 3.50
für ein halbes Jahr	fl. 7.—
für ein Jahr	fl. 14.—

Neueintretenden Abonnenten, welche das „Budapester Tagblatt“ auf drei Monate pränumeriren liefern wir das Blatt gleich nach erfolgter Einzahlung des Abonnementsbetrages bis zum 1. Jänner.

gratis.

Administration des „Budapester Tagblatt“ Budapest, Gittergasse, Karlskaserne 7.

Debreczen, 1885. Nyomatott a „Debreczeni Ellenör“ könyvnyomdájában, Piacz, SIMONFFY-ház.

3207. sz.
1885.

HIRDETMÉNY.

A máramarosi három sóbánya, valamint a szigeti sószállító hivatal 1886 évi buza és rozs szükségletének beszerzése czéljából, folyó 1885 évi november hó 25-én alólírott m. kir. főbánya hivatalnál írásbeli ajánlatok alapján, máramarosi árlejtési versenytárgyalás fog tartatni.

A máramarosszigeti magtárban szállítandó 1886 évi buza és rozs szükséglet a következő:

buza	3300 métermázsa
rozs	1000

Vállalkozók felhivatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlataikat, megfelelő 10 % bánatpénznek, készpénzben vagy az államkincstár által elfogadhatónak nyilvánított értékpapirokban, leendő mellékelése mellett a kitűzött árlejtési nap délelőtti 11 órájáig alólírt főbánya hivatal főnökénél benyújtsák.

Kellő bánatpénzzel el nem látott, vagy az árlejtés tartama alatt ki nem egészített ajánlatok, nem fognak figyelembe vétetni.

Az árlejtési és szerződési feltételek alólírott főbánya hivatalnál, a máramarosi-szigeti m. kir. erdő és jószág-igazgatóságoknál, valamint a szathmári, debreczeni- és kassai mk. pénzügyigazgatóságoknál és a beregszászi polgármesteri hivatalnál betekintethetők.

Magyar kir. főbánya hivatal.

Akna-Szlatinán, 1885 évi október 29-én.
(Utánnymot nem díjaztatik.)

A magyar petroleum

Ipar- Részvény-társaság

budapesti gyárában lepárolt petroleum literenként 20 krajczár.

Valódi amerikai salon petroleum

literenként 24 krajczár.

Valódi amerikai különleges salon petroleum

literenként 28 krajczár. Készpénz fizetés ellenében

Geréby Fülöp

kereskedésében
DEBRECZENBEN.

7114 sz.
1885.

H i r d e t m é n y.

A H. Bösörzörményben fekvő volt hajdukertületi Székesházon szükségelt nagyobb mérvű kelyreállítás munkálatoknak, a legkedvezőbb feltételek mellett ajánlkozó vállalkozó által leendő foangatba vétele, a nagymélt. m. kir. belügyminiszter urnak 57908 sz. a. kelt leiratában 2608 frt 36 krra előirányzott költség korlátain belül engedélyeztetvén: felhivatnak vállalkozni kívánók, hogy amennyiben a megye levéltárában, valamint Bösörzörmény város polgármesterénél megtekinthető költségvetésben elsorolt munkálatok teljesítésére az ugyanott közszemlére tett részletes feltételek figyelembe vétele mellett vállalkozni óhajtanak, ez irányban folyó november hó 18-ik napjának d. e. 10 órájáig, mint a megartandó árlejtés határidejéig, zárt ajánlataikat 10% óvadék betétele mellett, Hajdumegye alispáni hivatalához annál inkább adják be, mert a később netán beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Debreczen 1885. november hó 4.

RÁZSÓ GYULA

Hajdumegye alispánja.

Magyar északkeleti vasut.

18566. szám.

1885.

Pályázat.

A magyar északkeleti vasutnál székhelyvel Királyháza, a Tisza-Ujlak-Husztói vonalra egy 1000 frt rendes évi tiszteletdíjjal, 200 frt lakbér illetékekkel és Bályu-técsői vonalra érvényes szabad

menetjegygyel javadalmazandó pályavosi állomásra pályázat nyitattik; a kellően felszerelt pályázati kérvények f. é. november hó 30-áig a magyar északkeleti vasut igazgatóságához betérjeshetnek.

Budapest 1885 november 2-án.

A vezérigazgatóság.

(Utánnymot nem díjaztatik)

Üzlethelyiség változtatás!

Van szerenésém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint az eddig kistemplom-bazár-épület 2. sz. alatt fennálló

férfi-szabó üzletemet

Czegléd-utca ORBÁN-féle ház, Kardo és Bosznay urakkal szembe helyeztem át.

Midőn ezt tudomásra juttatom, egyszersmind köszönetet mondok az eddig irányomban tanusított pártfogásért, — és kérem azt új üzletemben is számomra fenntartani.

Üzletemet a jelen őszi és téli évadra a legösmertebb gyárak kel mérvű dusan és nagy választékban berendezve, bátor vagyok azt a t. közönség pártoló figyelmébe ajánlani, annak bizosítása mellett, hogy főtörökvésem leendő czennel is a bennem helyezett bizalmat szolid kiszolgálásom által megérdemelni.

Becsés rendelvényeiket kérve és elvárva — vagyok illő tisztelettel

Székely János

férfi-szabó.

Szerk
P. 202

alólírt
valam
minlen k

Bismont

XII.

(M.
letes ut
lehet,
munka
tén nem

A r

négyhez.

bo dogu

kár az é

hogy a

akarja e

A

sok zor

össze-fü

nagy mo

kitunik

Két

pában e

kodója,

dászatot,

meg kell

reggeltül

val járó

szor meg

nak sze

latára k

már akk

szor meg

rodalmi

van anny

réljen a

valót, s

perc az

felhuzzák

minőt a

rünk, h

piszkolód

aláírando

aláírja, a

nehány f

szemlérl

az azalat

A „Deb

A f

Hám

dennek s

grófnak

Ez a boh

hogy sze

meg a dol

sum után

— H

szólt vé

megfont

Ugy

elaálni t

— T

Zámory B

kéri azt a

No e

resztzegr

hazág. M

garabig s

másoosor

Még

varáz-lat

gott s m

nyör rezg

mindjárt k

Bold

gában.

Tudta

Frjo o

mégsem e

dognak.

Éh, m

a bo dog

Az a leány

bátran elv

ha idáig k

tik már to

szemeiből,

szereti,

67530.
1885. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az 1886 évre szükséges épület, vágott és műhelyi fákat biztosítani ohajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok f. évi november hó 28-áig betérjesztendők, a bánatpénz pedig november hó 27-éig teendő le.

A részletes pályázati feltételek, nemkülönben a szükséges mennyiségekről és méretekről szerkesztett jegyzékek, ugyszintén a szállítási feltételek anyag és leltár kezelési szakosztályunknál továbbá a budapesti, losonezi, miskolci, szabadkai, kolozsvári, arádi és zágrábi üzletvezetőségeinknél megtekinthetők vagy ugyanott megszerezhetők.

Kelt Budapesten 1885 évi október hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

Barletta város sorsjegy kölesöne.

1870-iki kir. leirat által enged. és biztosítva egy új kikötő építésére.

Biztosítók: — Ezen kölesön elsőrendű biztosítékot nyújt, mint:

1. Barletta város 20 milliónyi vagyonát; 2. Egy kötelezvény minden rendes és rendkívüli bevételre; 3. Egy letét 350,000 hír évi jövedelemmel a kölesön törlesztéseig.

Minden kötvény 100 franc visszafizetendő és p. 35 franc mint legkisebb nyeresemény és 65 franc befizetett összegért. E szerint egy 35 francos nyeresemény biztosítatik, mely azonban 2 milliónyit érhet el.

Barletta város kötvényei legtöbb kilátást nyújtanak a sorsjegyek között, nyeresésre, mert mindegyike, még ha már egyszer vagy többször nyert is, tovább játszik, még pedig a kölesön törlesztéseig. Minden kötvény így 300 sorsszázat érhet és 5 milliónyi összeget nyerhet.

Évente négy huzás

Február 20 — Május 20. — Augusztus 20. — November 20.

140 ezer nyereseménnyel

harmincz millió

összértékben, melyek között különféle 2 millió, 1 millió, 500,000, 250,000, 100,000, 50,000, 20,000 stb. vannak.

A nyeresemények a huzás utáni napon készpénzben kifizetnek.

Ára: A végleges, tulajdonosra szóló, 160 huzáson résztvevő eredeti-kötvény, Barletta város előjáróságától aláírva német, francia és olasz nyelven telvilágosítva sokkal ellátva, 65 franc = 32 forint 50 krajczár. o. é. készpénzfizetése mellett adatként ki. 90 franc = 45 forint o. é. törlesztésre is kaphatók, ha egy 10 franc = 5 forint o. é. felpénzzel megkezdik és a hátralévő 80 franc 16 havi részletben a 5 franc = 2 forint 50 krajczár. o. é. törlesztik, mely azonban 1886 január 1-től minden hó elején pontosan befizetendő. Ezen utóbbi kötvények tulajdonosai azonban ép úgy vesznek részt minden huzáson, mintha az egészet egyszerre befizetnék; sőt tetszés szerint lehet egy vagy több törlesztést előre is beiktatni.

Minden vevő egy antwerpeni sorsjegyet kap jutalmul (huzás november 25.)

egy 100,000 francos

és 6000 más 50,000 20,000 stb. francos nyereseménnyel.

Nincsen sem Olaszországban sem máshutt Európában oly sorsjegy-kölesön, mely Barletta városával összehasonlítható volna; mert ez az egyedüli, mely oly elmulthatlan nyeresemény kilátásra jogosít még a legjobb is, a kötvény tulajdonosoknak nyújtott biztosíték folytán.

Az aláírások november 19-ig a Croce freres de Mario in Genua (Olaszország) 32 St. Georgsplatz-bankháznál nyitva állanak.

Válaszra 50 cent m. ellékendő. Levelek 48 óra alatt érkeznek meg. — Hitel megnyitás és seonto. — A huzás jegyzék ingyen küldetik.

Am 1. und 15. eines jeden Monats beginnt ein neues Abonnement auf das oppositionelle

„Budapester Tagblatt“

dessen Pränumeration hiemit der deutschlesenden Bevölkerung empfohlen wird. Wie bisher wird das „Budapester Tagblatt“, unabhängig nach jeder Richtung bleiben, frisch und interessant sein und den Lesern stets die besten Arbeiten und neuesten Nachrichten vorlegen. Ein Hinweis auf unser Blatt und unsere hervorragenden Mitarbeiter genügt.

Im politischen Theile brachten wir Artikel von:

Graf Albert Apponyi, Stefan von Bittó, Graf Aurel Dessewffy, Klemens Ernusz, Franz Fenyvessy, Béla Grünwald, Emrich Hódossy, Ferdinand Horanszky, Ludwig Horváth, Paul Királyi, Albert Kovács, Paul von Somssich, Ladislaus Tomcsányi, Emrich Veszter, Adolf Zay, Graf Robert Zselicszky.

Im Feuilleton veröffentlichen wir Arbeiten von:

Kornel Abrányi jr., Emil Abrányi, Madame Adam (Juliette Lamber) in Paris, Helene von Beniczky-Bajza, Graf Nikolaus Bethlen, Francis Broemel in London, Jules Claretie in Paris, Gregor Csiky, Graf Karl Corinini in Görz, Baron Carlos von Gager in Dresden, General Richard Gelich, B. Nikolaus Horváth, Hieronymus Lorm in Dresden, Wih. Karezag, Koloman von Mikszáth, Berthold Moldauer in Wien, Emil Peschken in Frankfurt a. M., Elise Polko in Deutz a. R., Gräfin Anna Pongrácz in Wien, P. K. Rosegger in Graz, Leopold von Sacher-Masoch in Leipzig, Thomas von Szana, Dr. Ludwig Tolnai, Béla von Tóth, Emil Mario Bacano in Szt-Pölten, Hermann Vámbéry, Johann Vajda, Johannes Ziegler in Wien.

Unsere Romanbelage wird wie bisher, so auch in Zukunft die besten Hervorbringungen der Weltliteratur publiziren.

Gegenwertig publiziren wir eine humoristische Erzählung von

Moritz Jókai: „Ein Putsch in Rumänien“

Im Laufe des Monates November folgt eine Novelle von

Karl Erdmann Edler: „Baldine“.

Im Laufe des Monates Dezember publiziren wir nach diesen Meisterwerken der Literatur einen kleinen Roman von

Koloman Mikszáth: „Das Gras von Lohina“.

Die Abonnementspreise betragen

Für einen Monat	fl. 1.20
für drei Monate	fl. 3.50
für ein halbes Jahr	fl. 7.—
für ein Jahr	fl. 14.—

Neueintretenden Abonnenten, welche das „Budapester Tagblatt“ auf drei Monate pränumeriren liefern wir das Blatt gleich nach erfolgter Einsendung des Abonnementsbetrages bis zum 1. Jänner.

gratis.

Administration des „Budapester Tagblatt“ Budapest, Gittergasse, Karlskaserne 7.

Debreczen, 1885. Nyomatott a „Debreczeni Ellenör“ könyvnyomdájában, Piacz, SIMONFFY-ház.

3207. sz.
1885.

HIRDETMEYNY.

A máramarosi három sóbánya, valamint a szigeti sószállító hivatal 1886 évi buza és rozs szükségletének beszerzése czéljából, folyó 1885 évi november hó 25-én alólirott m. kir. főbánya hivatalnál írásbeli ajánlatok alapján, másod árlejtési versenytárgyalás fog tartatni.

A máramarosszigeti magtárban szállítandó 1886 évi buza és rozs szükséglet a következő:

buza	3300 métermázsza
rozs	1000 „

Vállalkozók felhivatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlataikat, megfelelő 10% bánatpénznek, készpénzben vagy az államkincstár által elfogadhatónak nyilvánított értékpapirokban, leendő mellékelése mellett a kitéüzött árlejtési nap délelőtti 11 órájáig alólirott főbánya hivatal főnökénél benyujtsák.

Keillő bánatpénzzel el nem látott, vagy az árlejtés tartama alatt ki nem egészített ajánlatok, nem fognak figyelembe vétetni.

Az árlejtési és szerződési feltételek alólirott főbánya hivatalnál, a máramarosi-szigeti m. kir. erdő és jószág-igazgatóságoknál, valamint a szathmári, debreczeni- és kassai mk. pénzügyigazgatóságoknál és a beregszászi polgármesteri hivatalnál betekinthezők.

Magyar kir. főbánya hivatal.

Akna-Szlatinán, 1885 évi október 29-én.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

A magyar petroleum

Ipar- Részvény-társaság

budapesti gyárában lepárolt petroleum literenként 20 krajczár.

Valódi amerikai salon petroleum

literenként 24 krajczár.

Valódi amerikai különleges salon petroleum

literenként 28 krajczár. Készpénz fizetés ellenében

Geréby Fülöp

kereskedésében
DEBRECZENBEN.

7114 sz.
1885.

H i r d e t m é n y.

A H. Bösörményben fekvő volt hajdukerületi Szekesházy szükségelt nagyobb mérvű kelyrcéllítási munkálatoknak, a legkedvezőbb feltételek mellett ajánlkozó vállalkozó által leendő foangatba vétele, a nagymélt. m. kir. belügyminiszter urnak 57908 sz. a. kelt leiratában 2608 forint 36 krajczár előirányzott költség korlátain belül engedélyeztetvén: felhivatnak vállalkozni kívánók, hogy amennyiben a megye levéltárában, valamint Bösörmény város polgármesterénél megtekinthető költségvetésben elsorolt munkálatok teljesítésére az ugyanott közszemlére tett részletes feltételek figyelembe vétele mellett vállalkozni ohajtának, ez irányban folyó november hó 18-ik napjának d. e. 10 órájáig, mint a megartandó árlejtés határidejéig, zárt ajánlataikat 10% óvadék betétele mellett, Hajdumegye alispáni hivatalához annálkább adják be, mert a később netán beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Debreczen 1885. november hó 4.

RÁZSÓ GYULA

Hajdumegye alispánja.

Magyar északkeleti vasut.

18566. szám.
1885.

Pályázat.

A magyar északkeleti vasutnál székhelyvel Királyházán, a Tisza-Ujlak-Husztai vonalra egy 1000 forint rendes évi tiszteletdíjjal, 200 forint lakbér illetékekkel és Bályu-técsői vonalra érvényes szabad

menetjeggyel javadalmazandó pályavosai állomásra pályázat nyitattik; a kellően felszerelt pályázati kérvények f. é. november hó 30-áig a magyar északkeleti vasut igazgatóságához betérjesztendők.

Budapest 1885 november 2-án.

A vezérigazgatóság.

(Utánnomat nem díjaztatik)

Üzlethelyiség változtatás!

Van szerenésém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint az eddig kistemplom-bazár-épület 2. sz. alatt fennálló

férfi-szabó üzletemet

Czegléd-utca ORBÁN-féle ház, Kardo és Bosznay urakkal szembe helyeztem át.

Midőn ezt tudomásra juttatom, egyszersmind köszönetet mondok az eddig irányomban tanusított pártfogásért, — és kérem azt új üzletemben is számomra fenntartani.

Üzletemet a jelen őszi és téli évadra a legösmertebb gyárak kelméivel dusan és nagy választékban berendezve, bátor vagyok azt a t. közönség pártoló figyelmébe ajánlani, annak biztosítása mellett, hogy főtörökvésem leendő czentul is a bennem helyezett bizalmat szolid kiszolgálásom által megérdemelnem.

Becsés rendelvényeiket kérve és elvárva — vagyok illő tisztelettel

Székely János

férfi-szabó.

Szerk...

XII.

(M.

letes ut...

lehet, o...

munka...

én nem...

A t...

négyhez...

bo dugul...

kár az é...

hogy a...

akarja e...

A...

sok zor...

össze-függ...

nagy mo...

kitünik a...

Két...

pában es...

rodalmi...

van anny...

réljen a...

valót, s...

percz ala...

felhuzzák...

A „Deb...

A...

A...

Hám...

dennek so...

grófnak m...

Ez a boh...

hogy sze...

meg a dol...

s-m utáni...

— Ha...

szólt végr...

megfontol...

Ugy...

elalálni töl...

— T...

Zámory B...

kéri azt a...

No e...

resztszegh...

hazáig. M...

garabig s...

másooszor...

Még...

varáz-lat...

gott s min...

nyör rezge...

mindjárt k...